

Preek over Openb.1:17-18 gehouden op 1 april 2018 (middagdienst)

(lezingen: Jes.44:1-8 en Openb.1:9-19)

Gemeente van Christus,

1. Wat ik vanmiddag wil proberen, is eigenlijk een onmogelijke opdracht (**dia 1**). Ik wil proberen niet óver Pasen te preken, maar ik wil proberen Pasen in u te preken. Over Pasen preken, dat heb ik al heel wat keren gedaan. Dat is ook niet eens zo moeilijk. Want de Paasgeschiedenis is prachtig, het is heerlijk om te mogen vertellen van de overwinning van Jezus op de dood, en over de vrouwen, over Maria en de tuinman, over de mannen op weg naar Emmaüs, over de leerlingen van Jezus die bang in hun huis zitten. Daar is een heleboel over te zeggen. En toch is dat naar mijn gevoel niet genoeg. Het moet niet alleen óver Pasen gaan, maar Pasen moet in ons komen. En ik heb gedacht: hoe zou ik dat voor elkaar kunnen krijgen?

Wel, dat krijg ik niet voor elkaar. Zover reikt de macht van een predikant niet. Ik kan de boodschap brengen, maar ik kan hem niet in u brengen. Dat kan alleen de Heilige Geest. Dan moet God u aanraken. Maar ik kan wel proberen zo ver mogelijk te komen. En daarom heb ik gedacht: kan ik in de Bijbel iets vinden over hoe Pasen in een mens komt? En zo kwam ik bij mijn tekst terecht. Want daar gaat het niet meer om een beschrijving van de dag van Jezus' opstanding. Het gebeurt een hele tijd later, vermoedelijk zo'n zestig jaar. Toen kwam Pasen in Johannes. We hebben gelezen hoe dat gebeurde.

2. Maar laat ik u eerst wat nader voorstellen aan Johannes (**dia 2**). De uitleggers zijn het er niet helemaal over eens, of het hier gaat over de apostel Johannes. Er zijn er ook die aan iemand denken met dezelfde naam. Maar in elk geval was het wel een leidend figuur in de kerk. Hij had contacten met een hele serie gemeenten in het huidige Turkije.

Maar hoe was het met Johannes? Hij schrijft zelf dat hij in de ellende verkeerde. Ze hadden hem gedeporteerd naar een klein eiland, Patmos, omdat hij sprak over God en over Jezus. Dat beviel de overheid niet. Ze waren sowieso beducht voor onrust, en waar het evangelie van Jezus werd gepreekt, daar ontstond onrust. Soms waren het de Joden, die zich verzetten, die mensen opstookten tegen de christenen. Maar ook de Romeinse overheid keek met een steeds kritischer oog naar die nieuwe sekte. Vooral omdat ze niet meededen met de heidense feesten, en al helemaal niets moesten hebben van de verering van de keizer. En dat leefde wel in dat deel van het Romeinse rijk.

Johannes is gedeporteerd. Natuurlijk, het had erger gekund. De eerste martelaars hadden hun leven al gegeven voor hun overtuiging. Maar ze hebben hem wel buiten spel gezet. En Johannes weet, hoe verschillende van zijn gemeenten onder druk staan. Zullen ze standhouden? Zullen ze het evangelie zuiver bewaren? Zullen ze trouw blijven aan het christelijke leven. Hij zit op Patmos, kan er weinig aan doen.

Ik kan me zo voorstellen, dat Johannes wel wat onrust heeft gekend. Die voel ik soms nog weleens, en ik werk gewoon in mijn gemeente. Maar onze tijd is ook een tijd, waarin zoveel op ons afkomt, waarin mensen heel makkelijk afglijden, en mijn handen zijn te kort om iedereen vast te houden, hoe graag ik dat ook zou willen. Dan krijg je in je geloof weleens last van bezorgdheid, en dan zit Pasen niet altijd meer in je hart. En ik merk dat ook wel bij andere christenen. Daar is zorg over de toekomst van de kerk, pijn om verlies van mensen, verdriet omdat we niet leven in een tijd van bloei, maar het kerkelijk leven onder druk staat.

En zo sijpelt het triomfantelijke dat bij Pasen hoort weg, de hoop, de blijde vreugde: Christus is Koning, en niets jaagt ons angst aan. Johannes op Patmos, ik kan niet in zijn hart kijken. Maar een mens in de ellende, zoals hij zichzelf beschrijft, heeft moeilijke momenten. En dat knaagt aan de zekerheid van je geloof.

3. Maar dan wordt het op Patmos de dag van de Heer. Het wordt zondag, de dag van de opstanding. Johannes weet, dat zijn gemeenten op die dag bij elkaar komen om hun geloof levend te houden, om de Bijbel te openen, om de maaltijd te vieren. Hij is er niet bij. Hij zit vast. Maar de Heer is hem niet vergeten. Hij maakt er voor Johannes een onvergetelijke zondag van, een echte Paaszondag. Want Hij komt Pasen weer in Johannes brengen.

Jezus verschijnt aan hem. En hoe! (**dia 3**) Met Pasen horen we ook wel van verschijningen van Jezus, maar dit is wel even iets anders! Toen verscheen Jezus nog vrij menselijk - haast onherkenbaar gewoon. Maar nu verschijnt Jezus in zijn volle glorie! Johannes krijgt meer te zien dan de vrouwen en de leerlingen van Jezus. Hij ziet Jezus in zijn goddelijkheid, in zijn volle hemelse glans. Het zit vol kracht. Er klinkt een luide stem, als van een bazuin. En wat Johannes ziet - het is haast onbeschrijflijk. Het glanst, het straalt, het is wit en vurig en goud. En zo klinkt ook wat de stem zegt. "Ik ben de eerste en de laatste". Dat klinkt goddelijk. De eerste en de laatste - zo wordt God zelf aangeduid. Zo noemt Jesaja God. "Ik ben degene die leeft"! Ook dat is taal als van God - Hij is anders dan de afgoden, Hij is de Levende! Het is zo overweldigend, dat Johannes neervalt. Als dood, staat er. Hij kan deze verschijning niet aan. Is dit de kracht van de opgestane Heer?

Ja gemeente, zó moeten wij Jezus zien als de Overwinnaar in de hemel. Hij deelt in het bestaan van de almachtige God. En als Pasen in ons komt, dan begint dat met dat besef van zijn grootheid en zijn glorie. Alleen dat is al een machtig wapen tegen welke moedeloosheid ook. Wij mogen rekenen met een Heer, die leeft, die machtig is, die straalt vol glorie. Zo liet Jesaja zijn volk al denken aan hun God. Die zaten toen ook in de ellende, die waren ook verbannen - naar Babel, die kenden ook de moedeloosheid: houden we het als volk van God wel vol? En toen liet Jesaja hun God in zijn grootheid zien: Ik ben de eerste en de laatste! Laat de angst je niet verlammen!

Dat geeft de opgestane Heer hier aan Johannes. Hij zegt: Vrees niet. En dan raakt zijn hand - zijn rechterhand, de hand van zijn kracht - hem genezend aan (**dia 4**). Johannes ligt voor dood op de grond. Maar Jezus legt zijn hand op hem. En zo stroomt zijn levenskracht uit naar Johannes. De eigen kracht van Johannes had het begeven. Die kon de verschijning van de macht van de Heer niet aan. Maar Jezus vult hem met nieuw leven. De dode Johannes staat op. Het is Pasen!

Want als we echt onder de indruk raken van de grootheid van onze Heer, dan wordt onze bange hart genezen. Dan overweldigt ons, dat Hij leeft, dat hij bestaat, dat Hij machtig is. Dat schuift al die aardse zorgen van ons een ogenblik weg. Dan leren we af om vanuit onze zorgen en onze angst naar Pasen te kijken. Maar dan leren we vanuit Pasen naar onze angst en onze zorgen te kijken. Dat heeft Johannes nodig bij alles wat hij nog te horen en te zien gaat krijgen.

Het begint bij die machtige Heer. Maar die machtige Heer keert zich naar de mensen toe. Dat heeft Hij gedaan toen Hij mens werd, en dat doet Hij hier bij Johannes ook. "Ik was dood," zegt Hij. (**dia 5**) Ik heb het ondergaan: de zwakte, de strijd, zelfs de angst. Ik heb aan het kruis gehangen, geroepen tot God in nood. Ik ken je zorgen, Johannes. Ik ken je strijd, christen. Ik weet van mensen die afvallen, Ik weet wat het is om niet meer begrepen te worden. Ik heb het allemaal meegemaakt, tot in de dood. Maar kijk, Ik leef, nu en tot in eeuwigheid.

Dat is Pasen, gemeente! Onze Heer was dood, maar zie, Hij leeft! Hij was sterfelijk, maar Hij heeft de dood verslagen. En daarom hoeven wij voor de dood niet bang meer te zijn. Hij laat het Johannes zelfs in het klein ervaren. Hij geeft hem een Paaservaring. Ook Johannes was als dood bij het verschijnen van de Heer. Maar Jezus richt hem op. Net zoals Hij na de opstanding zijn leerlingen oprichtte, die geestelijk een beetje gestorven waren - we dachten nog wel dat Hij ons verlossen zou, zeiden ze wat weemoedig op weg naar Emmaüs.

Maar Jezus brengt zijn discipelen weer tot leven. Hij laat zich aan hen zien. En dat beleeft hier ook Johannes. Wat we van Jezus geloven mogen: Hij was dood, maar zie Hij leeft

- dat mogen we ook verwachten voor onszelf, voor de gelovigen, voor de kerk. Ook al lijkt het ingezonken - we hebben een levende Heer. En Hij kan ons weer tot leven roepen. Hij doet dat door ons aan te spreken, door ons moed te geven, door ons elk jaar het weer te laten vieren: Hij was dood, maar Hij leeft, nu en tot in eeuwigheid.

Want Hij heeft bij zijn verschijning aan Johannes een boodschap te brengen, een boodschap vol hoop: "Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk" (**dia 6**). Dood en dodenrijk, die woorden staan voor het menselijk mislukken. Die staan voor het sombere einde. Zolang er leven is, is er hoop, is een menselijk gezegde. Maar als de dood er is, blijft er dan nog iets te verwachten over? Niet als we overgelaten zijn aan onszelf. Niet als Pasen niet bestond. Want dan valt bij de dood alles in het slot. Maar Jezus zegt: Ik heb de sleutel. Zelf is Hij weer uit de dood en het dodenrijk tevoorschijn gekomen. En de sleutel heeft Hij nu vast in handen. Dus wat er ook met ons gebeurt, en wat er ook met de kerk gebeurt - al zou het sterven, het is het einde niet. Jezus heeft de sleutel. En die gebruikt Hij om ook ons het leven te geven. Daarom zijn er voor ons geen hopeloze situaties. Moeilijke situaties, die zijn er wel. Die zijn er volop, Johannes kan ervan meepraten, en hij krijgt voor zijn boek ook nog van alles te zien. Maar hopeloos? Nee, nooit!

4. En gemeente, dat zou ik nu zo graag in u willen leggen (**dia 7**). Zoals Jezus dat legde in Johannes, zo zou ik het willen leggen in u. En ook zelf moet ik dat telkens weer in mij krijgen. Dat is Pasen in ons. Dan vieren wij niet een feit van lang geleden, maar dan gebeurt er elke keer als we dit vieren iets met ons. Iets met onze angst, iets met onze zorgen, iets met ons verdriet, iets met ons donkere toekomstbeeld. Dan weten we: het donker kan nooit op tegen het licht, waarin Christus leeft! Dat is onvoorstelbaar krachtig. En de stemmen die wij vandaag horen kunnen niet op tegen de stem van Christus: die klinkt als het donderen van de zee. Hij is de Eerste en de Laatste, en Hij leeft tot in eeuwigheid. Hij leeft ook boven onze tijd. En dat leven, dat nooit meer doodgaat, de hoop, die nooit meer sterft, die wil Hij in ons leggen.

Gemeente, dan verandert Pasen ons. Dan maakt het ons onaantastbaar sterk - niet in onszelf, maar in het weten van onze Heer. En waar de weg ons ook brengt - al is het op Patmos, of in Babel, of zelfs in de dood - het deert ons uiteindelijk niet. Want we hebben Pasen gevierd, en Pasen zit in ons. Dat is de kracht van het Paasgeloof. En ik kan het misschien niet in u leggen, maar de Heer kan het wel. En als u Hem erom vraagt, wil Hij het u geven. Hij zag zijn vriend Johannes op Patmos. Hij ziet ook u en mij. En zijn belofte is: Ik leef, en u zult leven! Gemeente, houd dat vast. Dan hebt u Pasen in u.

Amen.